

הטבה לחיילים מארץ ישראל

שינוי בהנחיות הדואר הצבאי הבריטי לטובת חיילי הבריגדה

בשנת 1945 פורסמה פקודה מיוחדת אשר העניקה לחיילי הבריגדה היהודית ששירתו באיטליה הטבה מיוחדת במשלוח מכתבים לארץ ישראל. המדובר היה בהטבה ייחודית שהוענקה אישית רק לחיילים שמקום מגוריהם הקבוע היה ארץ ישראל. שני מכתבים השמורים באוסף אלכסנדר משמשים כעדות לאופן בו מומשה ההטבה הזו על מנת לשלוח מכתבים לארץ ישראל.

הבריגדה היהודית

לאחר שנים של מאבק הסכימו השלטונות הבריטים להקים בשנת 1944 יחידה עברית לוחמת אשר תורכב ממגויסים יהודים מארץ ישראל, ותיקרא בשם "הבריגדה היהודית". ההחלטה על הקמת היחידה התקבלה בחודש יולי 1944, ופורסמה באופן רשמי ב-20 בספטמבר 1944.

לאחר תקופת אימונים והתארגנות במצרים, הועברו חיילי הבריגדה היהודית לאיטליה. הם השתתפו בקרבות בצפון איטליה מול כוחות הכיבוש של גרמניה הנאצית, ולאחר כניעת גרמניה השתלבו במערך כוחות הכיבוש של בעלות הברית באיטליה.



מקור: ויקיפדיה

חיילי הבריגדה היהודית בצפון איטליה, בגבול איטליה-אוסטריה

עיתון "לחייל"

ב-17 בספטמבר 1944 החל להתפרסם באיטליה עיתון יומי בעברית אשר הופץ בקרב אלפי חיילי הבריגדה היהודית ששהו באותה עת באירופה. העיתון, שנקרא בשם "לחייל", הודפס תחילה ברומא, ובהמשך, לאחר כניעת גרמניה הנאצית ופריסת חיילי הבריגדה היהודית ברחבי אירופה המערבית, הועברה מערכת העיתון לעיר בריסל. העיתון הפסיק להתפרסם ב-21 ביוני 1946, כחלק מתהליך פירוק הבריגדה היהודית.

סך הכול הודפסו לאורך השנתיים בהם הופץ העיתון 483 גיליונות, שכללו 1438 עמודים. העיתון התמקד בסיקור מצב הלחימה בחזיתות השונות של הלחימה, ובעדכון לגבי פרטים מחיי היום יום של החיילים. בין היתר פורסמו בעיתון זכויות והטבות שהוענקו מעת לעת לחיילי הבריגדה היהודית.



ההטבה לחיילים מארץ ישראל

על פי הכללים שהיו נהוגים בצבא הבריטי בזמן מלחמת העולם השנייה יכלו חיילים לשלוח בחינם מכתבים רגילים, אולם הם נדרשו לשלם עבור שירותים מיוחדים דוגמת משלוח מכתבים בדואר רשום, שימוש בדואר אקספרס, או העברת המכתב בדואר אוויר. כללים אלו חלו גם חיילי הבריגדה היהודית ששירתו באיטליה.

ב-6 ביוני 1945 פורסמה בעמוד 2 של עיתון "לחייל" ידיעה קצרה אשר הביאה לידיעת חיילי הבריגדה היהודית מידע על הטבה חדשה שהוענקה להם.

על משלוח מכתבים לארץ ישראל, בדואר אוויר
פורסמה פקודה, שחיילים בני ארץ ישראל רשאים לשלוח לארץ מכתבים בדואר אוויר חינם, אם משקלו של המכתב אינו עולה על 30 גרם. לכל 15 גרם נוספים יש להדביק בול של 6 פנס.

על המעטפה צריך להדביק תו דואר אוויר או לכתוב בעפרון כחול By Air Mail.

זכות זאת ניתנת רק לחיילים ארץ-ישראלים ועל שולח המכתב להוסיף על המעטפה את המילים:
Concessional Postage (Palestine) Personnel

ההטבה לחיילים מארץ ישראל

על משלוח מכתבים לא"י, בדואר-אוויר

פירסמה פקודה, שחיילים בני ארץ-
ישראל רשאים לשלוח לארץ מכתבים
בדואר-אוויר חינם, אם משקלו של
המכתב אינו עולה על 30 גרם,
לכל 15 גרם נוספים יש להדביק
ביל של 6 פנס.

על המעטפה צריך להדביק תו דואר-
אוויר או לכתוב בעפרון כחול:

By Air Mail.

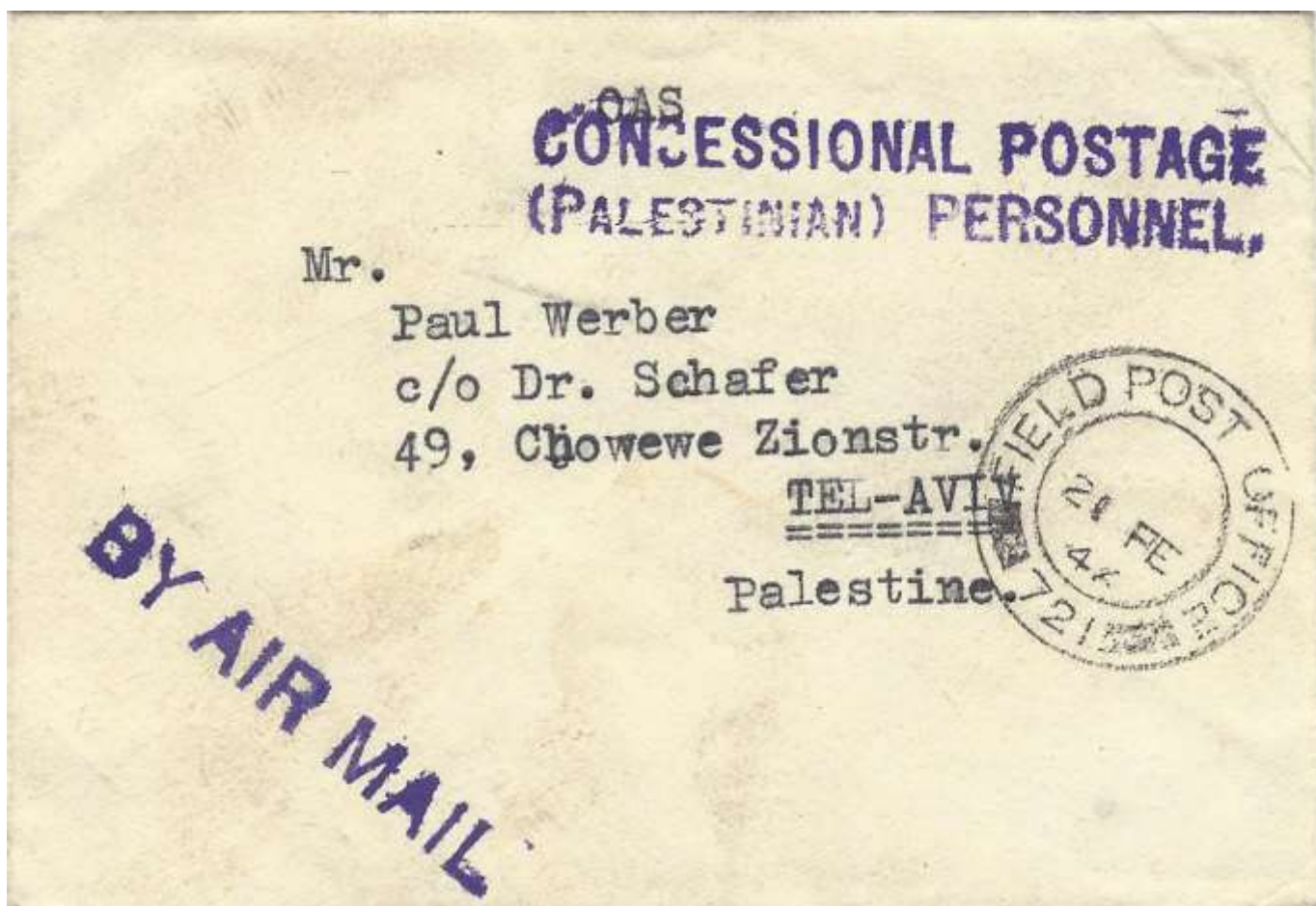
זכות זו ניתנת רק לחיילים ארצי-
ישראלים ועל שולח המכתב להוסיף על
המעטפה את המלים: Concessional
Postage (Palestine) Personnel.



דוגמאות למכתבים מאיטליה

באוסף אלכסנדר שמורים שני מכתבים אשר נשלחו מאירופה לארץ ישראל תוך ניצול ההטבה שניתנה לחיילים מארץ ישראל.

המכתב הראשון נשלח ב-21 בפברואר 1946. על המעטפה הוטבעה כנדרש חותמת בצבע כחול עם המילים "בדואר אוויר" (By Air Mail). לצידה הוטבעה חותמת נוספת בת שתי שורות ובה הכיתוב: "דמי דואר מוזלים, כוח אדם מארץ ישראל" (Concessional Postage (Palestinian) Personnel).



דוגמאות למכתבים מאיטליה

המכתב השני נשלח ב-4 במרץ 1946. גם על המעטפה
הזו הוטבעו שתי החותמות עם הכיתוב הנדרש, אולם
הפעם הן הוטבעו בצבע אדום.

לא ברור אם בשלב זה בוטלה ההנחיה לכתוב את
המילים "בדואר אוויר" בצבע כחול, או שמדובר במקרה
בודד של מחסור בדיו כחולה אשר חייב שימוש בדיו
בצבע אחר.

